

Seat No. : _____

MA-II-80

April-2007

History

Paper-VII

(History of Science & Technology in Pre-colonial India)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના અર્થ, ક્ષેત્ર અને મહત્વની ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્રાગ ઐતિહાસિક કાળમાં ટેકનોલોજીના ઉદ્ભવ અને વિકાસનું વર્ણન કરો.

૨. કૃષિની શરૂઆતનું પૃથ્થકરણ કરો. વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના વિકાસમાં કૃષિના પ્રભાવ ઉપર નોંધ લખો.

અથવા

પ્રાચીન ભારતમાં વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતોના વિકાસ ઉપર નિબંધ લખો.

૩. વરાહમિહિરે ખગોળશાસ્ત્ર ક્ષેત્રે આપેલા પ્રદાન ઉપર નિબંધ લખો.

અથવા

ભારતીય ઔષધવિજ્ઞાનમાં (materia medica) ચરકનો ફાળો ચર્ચો.

૪. ઈ.સ. ૧૪૦૦ થી ૧૮૦૦ના ગાળા દરમિયાન યુનાની, આયુર્વેદ અને રસશાસ્ત્ર (અલકેની) વચ્ચેની આંતરક્રિયા અને આયુર્વિજ્ઞાન (મેડીકલ નોલેજ)ના વિકાસ વિશે નોંધ લખો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો :

(i) આરબ વિચારોમાં તર્ક-સિદ્ધાંત.

(ii) ભારતમાં સિયાઈ ટેકનોલોજી, ૧૪૦૦-૧૭૦૭.

Seat No. : _____

MA-II-80

April-2007

History

Paper-VII

(History of Science & Technology in Pre-colonial India)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Discuss meaning, scope and importance of science and technology.

OR

Describe the origins of development of technology in pre-historic period.

2. Analyse the beginning of agriculture. Give an account of the impact of agriculture on the growth of science and technology.

OR

Write an essay on the development of scientific concepts in ancient India.

3. Write an essay on the contribution of Varahmihira on astronomy.

OR

Discuss the contribution of Charaka to Indian materia medica.

4. Give an account of the developments in medical knowledge and interaction among Unani, Ayurveda and alchemy during 1400 – 1800 A.D.

OR

Write short notes on :

- (i) Concept of rationality in Arab thought.
- (ii) Irrigation technology in India, 1400 – 1707.